

VIZUÁLIS KULTÚRA

Projekttémák 2024.

középszint

A következő két feladat közül válasszon ki egyet (A vagy B feladatot)! A kiválasztott feladatot részfeladatonként (1-4. feladatrész) szabadon dolgozza fel úgy, hogy a leadásra kerülő munkaanyag feleljen meg egy vizuális projekt követelményeinek! Némelyik feladatrész több - akár különböző technikákkal készült - részmegoldást is tartalmazhat. A feladatmegoldás során született gondolatait, ötleteit bátran dokumentálja, és vázlatait, jegyzeteit is csatolja a végeredményhez!

FA-tális tevékenység

Természeti környezetünk védelme elkerülhetetlen feladatunk. Felelősek vagyunk szűkebb és tágabb környezetünk természeti értékeinek felismeréséért és megőrzéséért. Fontos, hogy tájékozottak legyünk környezetünk fáinak, erdőinek jelentőségéről. A Magyarországon honosfák, pl. madárberkenye, szelídgesztenye, mézgás éger, keleti gyertyán, kislevelű hárs, tatár juhar, magyar kőris, szürkenyár, hegyi szil, olasz tölgy, vadvörte... jellemzőinek alapos megfigyelése, megörökítése segítheti az értékmentő célokat.

A) feladat - Egy fa bemutatása

1. Figyelje meg a fák ábrázolásának szerepét és eszközeit az alábbi művészettörténeti példákon!

Gustav Klimt: Az élet fája

<https://artsandculture.google.com/asset/nine-cartoons-for-the-execution-of-a-frieze-for-the-diningroom-of-stoclet-house-in-brussels-gustav-klimt/VwG3vgqMfcb3lg>

Vincent van Gogh: Olajfák

<https://artsandculture.google.com/asset/olive-grove/bQGeg48PraJdrQ>

Egon Schiele: Kis fa késő ősszel

https://artsandculture.google.com/asset/small-tree-in-late-autumn-egon-schiele/HAHkUUmkroLv_Q

Piet Mondrian: Almafa

https://artsandculture.google.com/asset/apple-tree-pointillist-version/vwGZ-lqLd_UkHg

Caspar David Friedrich: Dolmen a hóban

<https://artsandculture.google.com/asset/cairn-in-snow/tAERAsgl-yEpTQ>

2. A fentebb felsorolt műalkotások és további, a művészettörténetben tetszőlegesen választott faábrázolások felhasználásával készítsen A/3-as méretű fotómontázst! A lapon mutassa be, hogy mely stílusok, alkotók, szimbólumok keltették fel leginkább figyelmét! Digitális vagy analóg technikával dolgozzon, rajzos kiegészítés megengedett.

3. Válasszon ki egy fát lakókörnyezetében! Alaposan figyelje meg, megfigyeléseiről készítsen négyrészes képsorozatot A/3-as méretű rajzlapokon. Távolról közelítve „zoomoljon rá” a kiválasztott

fára! Szabadkézi (rajz/festés/vegyes) technikát alkalmazzon! Az egyes képek önálló, egyedi alkotások legyenek! Alkalmazza az alábbi képkihágásokat:

a) a fa és tágabb környezete

b) a teljes fa – a fa mint szimbólum

c) a lombkorona mint élőhely

d) részletrajzok a textúrák, a térszerkezetek, az arányviszonyok és a formakarakterek értelmezéséhez (pl. törzs, levél, virág, termés)

4. Az előző feladatrészben készült egyik alkotása nyomán készítsen A/4-es méretben, szabadon választott technikával mintatervet, mely alkalmas textiltáskára való nyomtatásra! Látványtervét és munkaközi vázlatait is mutassa be A/4-es méretű lapokon!

B) feladat - Mítosz és mesterség

Szobrok talált tárgyakból és faágakból

1. Mutassa be a transzavangárd egyik mozgalmának, a biokonstruktivizmus magyar alkotóinak törekvéseit Samu Géza és a Fáskör (Húber András, Orosz Péter, Samu Géza, Varga Géza Ferenc) alkotásait bemutató tabló segítségével!

<http://samugeza.com/>

2. Keressen olyan irányzatot a 20. század művészettörténetében, amely témáját és eszközeit is a tájból, a természetből meríti! A megismert irányzat legfontosabb képviselőinek tablóját az első feladathoz illeszkedően készítse el!

3. Tervezzen meg és készítsen el egy térplasztikát, amelynek címe: Hommage á Samu Géza! Az alkotáshoz természetből származó faanyagot, fából készült talált tárgyakat, egyéb természetes anyagokat, kötőelemeket és ragasztókat használjon! A formaalakításhoz, felületképzéshez szabadon választhat eszközöket. A vázlatterveit, motívumgyűjtéseit, az alkotófolyamat során megfogalmazott gondolatait és az elkészült szobor jellemző nézeteiről készített rajzait a munkafolyamatot követő sorba rendezve egy A/4-es mappában kell bemutatnia!

4. Készítse el térplasztikájának elhelyezési látványtervét! Keressen egy erre a célra alkalmas külső és/vagy belső teret, majd mutassa be a tér és a mű kapcsolatát egy fotósorozatban vagy egy maximum 4 perces rövidfilmben! Próbálja érzékeltetni a téridő-fény-kifejezőerő kapcsolatrendszeréből fakadó befogadói élménye.

A projekt munka értékelése

A projekt munka esetében az értékelést a következő, értékelési kritériumokra bontott szempontsor alapján végzi az értékelő:

I. Problémamegoldó képesség

II. Vizuális kommunikációs képesség

III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)

IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikája

V. Összkép

A fenti szempontokhoz tartozó kritériumrendszer világosan értelmezhető jellemzőkkel írja le az adott szempont szerint teljesülő minőséget, melyekhez pontskála tartozik.

A jelölt által az alábbi pontskálák alapján elért pontszámot 2-vel megszorozva kapjuk meg a vizsgapontok számát. Ha például a jelölt 15 pontot ér el a vizsgaanyaga alapján, akkor $15 \times 2 = 30$ pont a vizsgapontszáma.

Értékelési pontskála

I. Problémamegoldó képesség legfeljebb: 4 pont

1.

- A saját élmények, tapasztalatok és kutatómunka hasznosítása egyértelműen érvényesül a munkáiban, a kapcsolódó tartalmakat jól értelmezve, meggyőzően építette be produktumaiba.

2 pont

- Megállapítható a saját kutatási tapasztalatok, felismerések hasznosítása, de ezek érvényesítése nem meghatározó vagy nem adekvát az alkotómunkában. 1 pont

- Kutatómunkája, gyűjtőmunkája nyilvánvalóan nem illeszkedik a projektfeladat problémafelvetéseihez. 0 pont

2.

- A feladat megoldásához céltudatosan tanulmányozta a témához illeszkedő művészettörténeti korszakok és irányzatok hasonló problémákra adott megoldásait. Felismeréseit kreatívan használta fel saját problémamegoldásaiban.

2 pont

- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló

problémákra adott megoldásait, de ezeket a tapasztalatokat nem megfelelően értelmezte és adaptálta saját munkája során.

1 pont

- A munkájában alig kimutatható az érdeklődés a művészettörténeti előzmények, analógiák iránt. Tapasztalatait, ismereteit nem tudta hasznosítani saját munkája során.

0 pont

II. Vizuális kommunikációs képesség legfeljebb: 6 pont

1.

- Vizuális közléseit pontosan érthetően, nagyon világosan képes dokumentálni, és a választott témakör pontosan felismerhető. 2 pont

- Vizuális közlései helyenként nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők, de a választott téma felismerhető. 1 pont

- A dokumentáció vizuális közlése zavaros, szegényes, a választott téma nehezen felismerhető.

0 pont

2.

- A vizuális kommunikáció kifejezőeszközeit (vonal, szín, forma, kompozíció stb.) a célnak megfelelően, kitűnően alkalmazza. 2 pont

- A vizuális kifejezés eszközeit alapvetően megfelelően alkalmazza. 1 pont

- A vizuális kifejezés eszközeit pontatlanul, nem a kifejezés céljának megfelelően alkalmazza. 0 pont

3.

- A rajzi kifejezése igen árnyalt, érdekes, egyéni elemeket is tartalmaz. 2 pont

- A rajzi kifejezése árnyalt, a célnak megfelelő, de szokványos. 1 pont

- A rajzi kifejezés nem elég árnyalt, a célnak nem megfelelő. 0 pont

III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotások tartalmi árnyaltsága) legfeljebb: 4 pont

1.

- Tervei, elképzelései vagy előadásmódja igen érdekes, kreatív, innovatív. 2 pont

- Munkáinak vannak érdekes, egyéni vonásai, de megoldásai alapvetően

szokványosak. 1 pont

- Munkái teljesen szokványosak, egyéni meglátás, kiemelés nem észlelhető rajtuk. 0 pont

2.

- Munkái tartalmilag komplexek, érzékelhetően igen elmélyültek. 2 pont

- Munkájában vannak értékes, egyéni tartalmi momentumok, de a több nézőpontból való megközelítés hiánya egysíkúvá teszi.

1 pont

- Munkáira nem jellemző a tartalmi komplexitás, elmélyülés. 0 pont

IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala legfeljebb: 4 pont

1.

- Munkáit a célnak, szándékának megfelelő magas szintű előadásmód jellemzi. 2 pont

- Munkáit alapvetően a célnak, szándékának megfelelő előadásmód jellemzi, de helyenként bizonytalan. 1 pont

- Előadásmódját gyakran jellemzi bizonytalanság. 0 pont

2.

- Az alkalmazott technikák mindegyikét kiválóan műveli. 2 pont

- Az alkalmazott technikákat kisebb hibákkal, a célnak megfelelően műveli. 1 pont

- Az alkalmazott technikák jelentősebb részében nem rendelkezik kellő jártassággal vagy nem mutat érdeklődést a különböző technikák iránt. 0 pont

V. Összkép legfeljebb: 2 pont

- Az anyag koherens, igen színvonalas munkákat tartalmaz. 2 pont

- Az anyag alapvetően jó munkákat tartalmaz. 1 pont

- Az anyag többsége felkészületlenségről tanúskodnak. 0 pont

Összpontszám: 20 pont

A helyszíni alkotómunka elkészítéséhez szükséges eszközök

A gyakorlati vizsga összetevőinek jellemzői: A vizuális projektfeladat egy bőséges asszociációs bázissal bíró téma önálló vizuális feldolgozása szabadon választott eszközökkel. A projektfeladat megfogalmazása, egyrészt támaszkodik az iskolai tanulmányok során az „alkotva befogadás” tantervi alapelveivel összhangban megszerzett művészettörténeti ismeretanyagra, feltételezi a problémamegoldó folyamatok ismeretét és használatukban való gyakorlottságot, másrészt többféle, tényleges alkotótevékenység eredménye jelenik meg benne. A projektfeladatok a részletes érettségi vizsgakövetelmény témaköreire reflektálnak. A projektfeladat leírásának tartalmaznia kell: 1. egy téma több művészettörténeti korszakban, eltérő társadalmi viszonyok között született megvalósulásainak összehasonlítását, értelmezését, bemutatását elváró feladatot, 2. vizuális kommunikációs vagy média és mozgóképi feladatok adekvát kapcsolódását, 3. tárgytervezést, tárgyalakotást, környezetkultúra jellegű feladatot, amely építészettörténeti ismeretanyag birtokában oldható meg. A vizsga helyszínén elkészítendő alkotás egyrészt témájában illeszkedik a projektfeladat témájához, másrészt a vizsgázó által választott szabadkézi képkalkotó eljárás használata alkalmas arra, hogy a portfólióban szerepeltetett alkotások képi minőségével való összehasonlításban bizonyítsa azok sajátkezüségét. A helyszínen készített alkotómunka feladatmegfogalmazása nem nyilvános. A vizsgázó a gyakorlati vizsga megkezdésekor kapja meg a választott projekttémához illeszkedő feladatot, amelyet szabadon választott szabadkézi (nem digitális) technikával old meg a vizsga 120 perces időkerete alatt. A portfólió a vizsgázó, korábbi munkáiból, megadott szempontok szerint összeválogatott gyűjtemény, amelyet bemutatásra alkalmas formában kiállít. A vizsga során a vizsgaszervező intézménynek lehetőséget kell biztosítani a vizsgabizottság számára a vizsganyag rendezett körülmények között történő megtekintésére (pl. egy kiállítás formájában), digitális formában leadott produktum, (pl. film, animáció) esetében gondoskodni kell a megtekinthetőségről. A projektmunka elkészítésének szabályai

A munka szabadon választott eszközökkel történik, melyekről a vizsgázó önmaga gondoskodik. A projektfeladat meghatározó vonása, hogy a téma feldolgozása önálló munkafolyamat eredménye. A választhatóság érdekében minden évben legalább két, központilag megadott projekttémát kell közzétenni, amelyek közül a vizsgázó egyet választ. A munka mérete nem meghatározott. A produktum eléréséig vezető gondolatmenetet és a munkafolyamatot a vizsgázónak prezentáció formájában dokumentálnia is kell. Az elkészült projektmunkát és a készítés folyamatát bemutató prezentációt legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig be kell adni a vizsgaszervező intézmény igazgatójának, a készítő nevének és a választott témának a feltüntetésével. A portfólió összeállításának feltételei

A portfólióba a vizsgázó által készített és kiválogatott munkák kerülhetnek be. A vizsgázót a portfólió összeállításában konzulens segíti. Az a vizsgázó, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nincs tanulói jogviszonyban, saját maga gondoskodik konzulensről, a tanulói jogviszonyban lévő és érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező vizsgázó konzulense automatikusan a szaktanára. A portfóliónak 8 darab munkát kell tartalmaznia. A munkák mérete nem korlátozott. 1m x 1m-nél nagyobb, vagy nem elmozdítható alkotások (pl. kőszobor, freskó, szabadtéri installáció) esetében a róla készült fotót A/4 méretben kell bemutatni. A portfólió tartalmazza az alábbiakat: 1. két olyan munkát, amelyet sikeresnek tart a vizsgázó; 2. egy olyan munkát, amelyet kevésbé tart sikeresnek a vizsgázó; 3. egy olyan munkát, amelyet a legkedveltebb technikájával készített a vizsgázó; 4. egy olyan munkát, amely egy tárgy tervezését dokumentálja (több rajz is lehet egy lapon); 5. egy olyan munkát, amely látvány alapján készült tanulmányrajz, festmény vagy plasztika (fotója); 6. egy olyan munkát, amely képet és szöveget együttesen alkalmazó kompozíció; 7. egy olyan munkát, amely a vizsgázó által szabadon választott téma tetszőleges feldolgozása. A munkák hátoldalán szerepeljen a vizsgázó neve és a készítés dátuma, valamint a fenti listának megfelelő azonosító szám és a konzulens aláírása! (Pl. a 3. sorszámú ellátott munkáról a vizsgázóknak tudni fogják, hogy a vizsgázó legkedveltebb technikájával

készült munkájáról van szó.) Az összeállított portfóliót legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig be kell adni a vizsgaszervező intézmény igazgatójának.